

## Okos település

*Szeretnék röviden bemutatni egy településünket érintő újszerű településfejlesztési szemléletről: okos település koncepciója (Smart City).*

Száz éve az elektromosság és a gépkocsi elterjedése megváltoztatta az életünket. Életünk természetes részévé váltak, lehetővé tették a településfejlesztés akkor jelentkező kihívásainak leküzdését, elősegítették a települések lakosságszámának növekedését. A települések élhetőbbé, szerethetőbbé, otthonosabbá váltak.

De mit is lehet elérni az okos település fejlesztésekkel? Általánosságban fogalmazva azt, hogy legyen a település barátságos, élhetőbb, szerethetőbb, vonzóbb! Olyan fejlesztésekre, megoldásokra van szükség, amelyekről a lakók jobban érzik magukat, amelyek segítenek a település problémáinak megoldásában, amelyek hatására az elvándorlás helyett az beköltözés válik jellemzővé.

Ehhez a kihívásokra komplex választ adó, a település helyzetéhez illeszkedő, átgondolt településfejlesztés szükséges, amely a technológiai lehetőségek kiaknázásával:

- elősegíti a település fizikai megújulását, beleértve a közlekedési infrastruktúrát, a közműveket, a közlekedésményműveket; ösztönzi az innovációt, a gazdasági fejlődést, segíti a környezetvédelmet;
- javítja a település mindennapi működését, az életminőséget: az egészségügyet, a szociális körülményeket, a foglalkoztatottságot, az oktatást, a közbiztonságot úgy, hogy a lakosság mindezt magáénak érezze, szoros partnerség alakuljon ki a helyi lakosok, a civil társadalom, a helyi gazdasági élet, az önkormányzat és a különböző kormányzati szintek között.

Az internetalapú okos megoldások már jelenleg is megjelennek az élet legkülönbözőbb területein:

- az önkormányzati munkában (pl.: ügyfélkapu, dokumentumkezelés);
- az energiaellátásban, a közlekedésben;
- az oktatásban, az egészségügyben, a szociális ellátásban;
- az ivóvízellátásban és szennyvízkezelésben, a környezet figyelésében;
- az iparban, kereskedelembe, mezőgazdaságban;
- a bírósági munkában, törvénykezésben (személyazonosítás, nyomozás);
- az emberi kapcsolatokban (közösségi média);
- a hagyományos és elektronikus média integrálásában;
- az információhoz való hozzáférésben, hiszen elérhetővé teszik a világ tudását egy okostelefon révén.

A digitális, az intelligens és az okos település kulcsterületei: okos települési igazgatás, okos települési környezet, okos energetika, okos közlekedés, okos életvitel, okos infokommunikációs infrastruktúra, mint az előző kulcsterületek közös technológiai háttere.

Nézzük meg, hol tartunk Magyarországon az okos település kialakításában:

#### *Településigazgatás:*

A településfejlesztés és közigazgatás területén, mint Közös Önkormányzati Hivatal segíti a településeken lakók digitális bevonását a közigazgatásba, pl.: elektronikusan letölthető dokumentumok, honlap elérhetőség, rendeletek, határozatok megjelenítése, Facebook felhasználása a lakosság tájékoztatására.

#### *Települési környezet:*

Okos épített környezetet, az épületeket és közösségi területeket, az okos lakás és okos iroda témáit, valamint az ivóvízellátás, szennyvíz- és hulladékkezelés, továbbá a környezetvédelem kérdésköreit öleli fel, példaként említve a levegőminőséget, a klímahatásokat, az éghajlati szélsőségek mérséklését.

Magyarország eredményei: Iskola – Tornacsarnok építése, Óvoda – Bölcsőde bővítése, Egészségház építése (családorvos, védőnői szolgálat, fogorvos), Faluház – Könyvtár fejlesztése, Nyugdíjasház kialakítása, Ifjúsági szállás működtetése, Patakvölgye Pihenőpark komplex közösségi tér fejlesztése (színpad, lovarda, közlekedési park játékhatalakkal, kiállítótér, felnőtt fitnesspark, játszótér, focipálya infrastruktúra), húsfeldolgozó, bolt és büfé kialakítása, vágópont, műhelycsarnok működtetése.

Magyarországon teljes körű az ivóvízellátás és szennyvízelvezetés, valamint a hulladékkezelés több szintű ellátása (ingatlanonként vegyes és szelektív gyűjtéssel, és 11 db gyűjtősziget kialakításával a településrészen).



*Gyerekek a közlekedési parkban*

#### *Településenergetika:*

Napelemes villamos energiatermelés a település ingatlanjain: Faluház, Óvoda, Egészségház, Nyugdíjasház, Ifjúsági szállás, családi házak, vállalkozások, császárfa ültetvény kb. 950 db faültetéssel, apríték felhasználása az önkormányzati ingatlanok fűtésénél 4 db nagy kazánban.

#### *Közlekedés a településen:*

Parkolók és új közlekedést támogató utak és közlekedést segítő megoldások kialakítása Magyarországon: központi és Kishertelendi buszfordulók, Kishertelendi új kijáró a 66-os útra, terelőszigetek, zebrák, átkelők, útszélesítések, aszfaltozások településszerte. Gyalogos közlekedés: járdaépítések és felújítások a Hunyadi, Bem, Árpád és Kossuth utcákban stb.

#### *Az élhető település napjainkban:*

Az okos életvitel kulcsterület a legszélesebb. Ez tükrözi leginkább mindennapjaink változását, felöleli az egészségügyi és szociális ellátást, a foglalkoztatást, az oktatást, a kultúrát, a sportot, a turizmust, a médiahasználatot, valamint tág értelemben a vásárlást, a személyes szolgáltatások és mindennapjaink menedzselésének témaköreit, okos megoldásait.

#### *Infokommunikációs infrastruktúra:*

A településen Digitális Jólét Pont működik internetes és digitális szolgáltatásokkal: fénymásolás, elektronikus ügyintézés, könyvtár, települési honlap, térfigyelő kamerarendszer rögzítéssel, hivatali ASP, nyilvános wifi a település nagy részét lefedve. Intelligens riasztó és tűzjelző rendszerek működtetése a község ingatlanjaiban, pl.: Óvoda – Bölcsőde, Faluház, Ifjúsági szállás, Iskola – Tornacsarnok stb.



*Elektronikus ügyintézés a Faluházban*

#### *További feladatok:*

- intelligens közvilágítási rendszerek kialakítása;
- a jövő lehetséges infokommunikációs szolgáltatásainak bevezetése a helyi lakosság és vállalkozások interaktív bevonásával;
- digitális turisztikai információs pont kialakítása.

További ötleteket várunk a lakosság és a vállalkozók részéről!

*Az összefoglaló az Okos Város (Smart City) kiadvány felhasználásával készült.*

2019. évben indultak el országszerte az Okos Falu konferenciák a fenti célok elérése érdekében. Ezzel szemben településünkön a fejlesztések 2011. év óta folynak: IKSZT (Integrált Községi Szolgáltató Tér) kialakítása, térfigyelő kamerarendszer telepítése, nyilvános ingyenes wifi hálózat működtetése és további innovatív, előremutató fejlesztések (napelem, hulladékgazdálkodás, közvilágítás stb.).

**Fókuszban az energia, a közlekedés és az informatika.**